

Політична, просвітна і господарська часопись.

Виходить що тижня в суботу.

Редагує: Д-р СТЕПАН БАРАН.

ПЕРЕДПЛАТА: В Австрії й Угорщині: річно 6 мор., піврічно 3 мор., чвертьрічно 1.50 мор. Поодинокі числа коштують у Львові 10 сот., на провінції 12 сот. За границею „Свобода“ коштують на цілий рік: В Німеччині 6 марок; в Росії 3 рублі; в Америці 2 долари.

Адреса Редакції і Адміністрації: „СВОБОДА“, Львів, Ринок ч. 10., II. поверх.

Ч. 24.

ЛЬВІВ, субота, дня 10 червня 1916.

Рік XX.

З Народного Комітету.

Дня 29. і 30. мая с. р. відбули ся кількагодинні засідання членів Тісноїшого Народного Комітету під проводом голови д-ра Костя Левицького. На засіданню дня 29 мая с. р. готова д-р Кость Левицький подав до відома Народного Комітету перебіг нарад Українського Парляментарного Клубу з 5., 7. і 9. мая с. р. і нове уконституоване президії і парляментарної комісії Українського Парляментарного Клубу. В склад президії Українського Парляментарного Клубу ввійшли: як голова: д-р Кость Левицький, як заступники голови: д-р Евген Петрушевич і д-р Евген Левицький, а як секретар д-р Льонгін Цегельський; до парляментарної комісії ввійшли: Лев Левицький і Володимир Сінгалевич.

На засіданню Українського Парляментарного Клубу 7 мая с. р. рішено вислати президію Клубу до міністра справ заграничних барона Буряна і обговорити з ним наші загально-політичні домагання. Виконуючи се рішене явили ся дня 8. мая с. р. д-р Кость Левицький, д-р Евген Петрушевич і д-р Евген Левицький у міністра барона Буряна, з котрим відбули довшу нараду та обговорили всі засадничі домагання в українській справі. На засіданню Українського Парляментарного Клубу дня 23. мая с. р., на котре запрошено всіх пробуваючих в Австрії членів Клубу, обговорено відносини Українського Парляментарного Клубу і його відпоручників до Загальної Української Ради і рішено не відкликати відпоручників Клубу з Загальної Української Ради, чим признано потребу дальшого її існування.

На тім самім засіданню рішено поробити заходи в цілі сотворення спільної організації всіх українських парляментарних послів з Галичини і Буковини і українських членів палати панів та уповажнено д-ра Костя Левицького, віцепрезидента палати послів Юліяна Романчука і члена палати панів д-ра Івана Горбачевського до пороблення кроків в цілі переведення в жите сего рішеня.

Опісля обговорено справу партійної преси і рішено вказівки що до трактованя актуальних політичних питань теперішнього часу. На засіданню Народного Комітету дня 30 мая с. р. обговорено наші головні церковно-національні домагання і прийнято до відома заходи президії в сій справі.

Дальше прийнято до відома звіг д-ра Костя Левицького про послідню нараду президії Загальної Української Ради і відпоручника Краєвого товариства господарського „Сільський Господар“ о. Тита Войнаровського з намісником бар. Діллером в справі відбудови краю.

Рішено упросити президію Народного Комітету, щоби в найкоротшій часі подала до відома намісника бар. Діллера наші домагання в справах господарських, язикових,

шкільних і інших та старала ся о усуненє шкідливих для нас заряджень властей

На тім самім засіданню обговорено основно справу наших начальних політичних організацій і прийнято слідуєче внесене д-ра Степана Барана:

„Народний Комітет приймає до відома дальше існуванє Загальної Української Ради та вважає за річ вказану сотворенє загального парляментарного заступництва всіх українських парляментарних послів Галичини і Буковини і українських членів палати панів для репрезентованя наших політичних українських справ, уважаючи при тім дальше існуванє і діяльність Українського Парляментарного Клубу за річ вказану так і в інтересі партійним як і загально-народним“.

З Секретаріату Народного Комітету:
Д-р Степан Баран.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА НАРОДНИЙ ФОНД!

Датки належить відсилати під адресою: Краєвий Союз Кредитовий у Львові, Ринок ч. 10, на вкладкову книжочку ч. 5000 з дописною „Народний Фонд“.

Похорони ІВАНА ФРАНКА.

В середу дня 31 мая 1916 відпровадила українська громада на вічний супочинок свого найбільшого сучасного сина — Івана Франка, якого імя не згине ніколи, доки буде жити український нарід, якого дух довго і довго буде вказувати грядучим поколінням шлях до крашої долі, до воскресеня України.

Віддати послідню честь прийшли всі Українці Львова. Не бракло нікого, ні політичних провідників народу, ні людей громадської праці, ні вчених, ні тих, що тяжкою працею своїх рук пробивають ся крізь житевий шлях, ні нашої надії — шкільної молодіжи, котра так захоплюєть ся творами Франка. Були всі — і ті, що поклоняють ся думкам безсмертного Франка і ті, — котрі в житю його побороували. Кождий знав, що се в посліднє проводить по земній дорозі чоловіка, який родить ся раз на кілька соток літ, якого імя на все звязанє з історією. Були і депутації українських товариств і організацій з ріжних галицьких міст, як з Перемишля, Самбора, Дрогобича, Стрия, Станиславова, Коломиї, Яворова, Жовкви і з ро-

динного села Нагуєвич коло Дрогобича і від українських січових стрільців з поля. Не було тільки наших селян, для котрих імя Франка є іменем народного пророка, котрих Pokійний як селянська дитина найліпше розумів і для добра котрих положив найбільші заслуги. Военна служба і непоборимі для селян пашпортові трудности спинили приїзд десятков або і соток тисячів українських селян. Прийшов дехто із чужих — Поляків і Жидів, щоби попрацати в посліднє Велико-го сина України. З родини приїхав тільки син Петро, четар українських січових стрільців та брат Pokійного Захар, старий селянин з Нагуєвич.

Вже коло третої години по полудни стали напливати перед мешканє Франка непроглядні маси народу. На дворі чудовий маєвий день, довкоули море зелени.

О пятій годині по всьм розпочав ся похоронний обряд коротким молебнем, почім українські січові стрільці знесли домовину Pokійного на похоронний віз. По відспіванню хором українських львівських співацьких товариств

промовив д-р Кость Левицький, прощаючи Івана Франка від наших начальних політичних організацій в імени цілого українського народа. Він говорив:

„Сумна Громадо! Клониш свої голови перед новою домовиною, в якій криють ся тлінні останки великого діяча народного, смілого борця за українську справу, що перейшов тернисту далеку дорогу та ізнеміг ся в дорозі. Непереможна недуга жорстоко зломла організм великого духа, яким був Іван Франко. Поляг перший каменярок сімдесятих минулого столітя, що з невеликим гуртком своїх товаришів молотом поступу, культури і науки став збудувати тверду скалу, що стояла у дорозі та здержувала відродженє українського народа. Стояв на переді непохитно і завзято; ні голод ні холод, ні душна спека не здержали його. Він перебув у тяжкій праці поверх сорока літ, аби своїм молотом пробити ся до сонця правди і волі. Тим молотом був великий дар Божий: талант генія народного.“

Поет, белетрист, критик, історик, драматург, популяризатор, журналіст і муж великої науки та широкої діяльності народної — такої всесторонної, що справді не багато таких як він примірів найде ся в історії людської культури. Від молодого соціаліста революціонера та політично-соціального ваяня, осудженого спершу й своїми — зачалась його дорога. Незражений першими невдачами у тяжкій боротьбі, іде вперед до народної роботи і тут великий його дух приступом пробиває всякі перешкоди. Розмах широкого таланту не вяже ся рамами партійної діяльності. Він стає всюди до визначної праці в українським таборі, де тільки робить ся добре діло для піднесеня українського народа: на полі просвітнім, економічним, політичним і науковим; добуває собі значіне ученого, стає

дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, членом академії наук, та вибивається як світоч новочасного українського письменства у своїх і перед лицем культурного світа других народів. Про него можна сміло сказати, що не закопав свого таланту, але розвинув його так широко і далеко, що заблестів ясною зіздуою над українською землею.

Іван Франко добув собі місце першого поета галицької України та станув в ряді передових мужів вселенної України.

Сей велит українського письменства умирає неоплаканий своїми — на самоті, бо люта хуртовина воєнна роздерла на боки його найблизшу родину. За те пращає його нині весь український нарід, українське громадянство — виряжаючи його в далеку дорогу — на вічний супочинок! А тою сердечною сльозою всего українського народа є вдяка грядущих поколінь за невмирущі перли смарагди українського письменства, плоди його незрівняної творчости духовної, — які він полишив своєму народови в спадщині! Ся спадщина — се великий скарб народний, а на сторожі його стане безсмертне ім'я Івана Франка!

Невсипуща праця, ідейне завзяте і тяжка боротьба — отсе трильогія його житя. Отсе його суспільний заповіт для грядущих поколінь українського народа, що має провадити нарід до воскресеня України! Нині його дух відзивається до нас: сим знаменем побідиш, народе!

Він поляг, передовий лицар за волю і славу і честь українського народа, не дждавшись здійсненя ідеї вольної України, але вірив непохитно, що Україна вибеться на волю до самостійного житя, викликаючи своїм пророчим духом, що приходить пора велика, та нам не пора Москалеви й Ляхови служити, а час захити своїм житем для добра всего українського народа! Се клич політичний сучасного времени. Нехай за сим кличем ідуть дальше ряди національних робітників, борців у завзятій боротьбі, та коли пробють скалу супротивностей і супостатів та піднесуть в гору непорочний стяг вольної України, помянуть вони все вдячно: пам'ять першого піонера визволеня України — Івана Франка від рода в род.

Вічна йому пам'ять!

Похід.

По промові рушив похід на Личаківське кладовище.

На переді йшли непроглядні ряди української львівської шкільної молодіжи так мужеської як дівочої — зі шкіл народних, гімназій, семинарів учительських і висших шкіл, починаючи від малих пластунів, далі українські соколи в одностроях, за ними українські січові стрільці, потім українське жіноцтво, хор, віз з вінцями, віз з домовиною.

За домовиною поступав в першій ряді син Покійного Петро, бо другий син Тарас, що є на італійським фронті і донька Анна, що жиє в Києві, не могли прибути, брат Покійного Захар, депутація селян з Нагуєвця, виділ Наукового Товариства імени Шевченка, відпоручники Загальної Української Ради і Народного Комітету, депутації з краю і непроглядні товпи народа. Цілий похорон мав ціху величавої української національної маніфестації, в якій взяло участь понад десять тисячів учасників. А скільки би їх було, як би так могла була прихити вся українська інтелігенція з цілого краю, всі селянські маси як би могла вислати своїх відпоручників закордонна Україна!

Похід переходив улицями Софії, Зибликевича, Миколая, Академічною, Марійською і Галицькою площею і улицю Пекарською до Личаківського кладовища. Повагу похорону підносило велике число величавих вінців, з нап'ясами на синьо-жовтих, чорних або малинових стяжках, несених в похороннім поході шкільною молодіжю, везених на окремих возі з домовиною. На сзмім переді несла віпець гуцулка з Криворівні, де Покійний Франко проводив літні місяці. В часі походу співав сполучений хор українських львівських співацьких товариств під проводом Василя Барвінського наші похоронні пісні. Тисячі чужої публіки зібралося задалегідь, щоби приглянути ся похороні найбільшого сучасного сина українського народа. Такого величавого похорону Львів еше не бачив, хіба

в 1893 р. при переносинах до Львова тлінних останків Маркіяна Шашкевича. Похід тривав понад дві години, бо доперва о 8 вечером, коли сонце хилило ся до заходу, прийшов похорон на цвинтар.

На кладовищі.

Послідні лучі сонця освічували ще вершки дерев, коли похід прибув на кладовище. Стрільці зняли домовину з похоронного воза і принесли її до тимчасової гробниці, де по відправленю короткого молебня і відспівано „Со святыми упокой“ і „Вічная пам'ять“ розпочав ся ряд промов. Говорили д-р Олександр Колесса від Наукового Товариства ім. Шевченка, д-р Михайло Лозинський від українських газет, д-р Кирило Трильовський від Боевої Управи, сотник Зенон Носковський від українських січових стрільців, відпоручник з Володимира Волинського, Федь Федорців від студентів, Оріся Величківна від жіноцтва і Микола Ганкевич від робітників.

Похорони закінчено доперва о 10 години вечером,

Світова війна.

На російським фронті.

Довго сподівана російська офензива (наступ) на нашу боеву лінію вже розпочала ся. Стало ся се безперечно на домагане інших держав почвірного порозуміння, головню Італії, щоби в сей спосіб привязати значні австрійські сили на східнім фронті і в сей спосіб облекшити скрутне становище Італійців на італійським фронті. На волинсько-галицько-буковинським фронті довжини около 350 кілометрів або близько 47 миль з кінцем минувшого тижня розпочали Москалі з незвичайною силою острілювати з великої скількості гармат, між якими було багато найтяжших японських корабельних гармат, почім невдовзі пішли шалені приступи (штурми) російської піхоти. Незвичайно сильна битва шаліє на Волині, в Галичині і на Буковині, бо ту Москалі стараються перервати наш фронт. Під Олексю, під Млиновом над Іквою та під Сапановом на Волині коло Тернополя, головню в околиці Козлова, в околицях на захід від Тересвлі, під Язлівцем над долішною Стрипою і під Вігном на Буковині напір Москалів був так великий, як може ніколи. Мимо всего однак нашим військам вдало ся всюди відперти Москалів і задержати свої становища, з виімкою передних становищ під Вігном на Буковині, де наші війська на малім відтинку мусли подати ся о пять кілометрів взад по причині знищеня наших наперед висунених становищ російською артилерією. В богатых місцях Москалі понесли великанські втрати, не оглядаючи ся одначе на них, иродовжують дальше кроваві змаганя. Протягом послідних семи місяців — від падоліста 1915 по конець мая 1916 р. Москалі розпочинали двічі офензиву. Раз в січні 1916 р. на так званім бесарабським фронті (від устя Стрипи до Дністра по бесарабську границу на Буковині), яку наша армія генерала Пфляндера Бзльтіна цілковито відперла. Другий раз в марті, коли Німці зачали напірати на Верден у Франції, Москалі перейшли до офензивы в північній часті східного фронту проти армії німецького генерала Гінденбурга, але і ту відперті Німцями не вдіяли нічого, потерпівши при тім велике поражене. Здасть ся, що і третя російська офензива — сим разом вимірена на довгий фронт,

скінчить ся знова тим, чим скінчили обі попередні російські офензиви в сім році. Маючи таке випробоване військо, як наше і німецьке, нема підстави до занепокоєня о дальшу судьбу битви, яка правдоподобно буде тревати довший час. На північ від Припети по Балтійське море — отже на фронті, де стоять Німці — Москалі дальше сидять тихо.

На італійським фронті

На границі полудневого Тироля наші війська станули вже твердою ногою на італій-

ській землі, займаючи одну з найважніших укріплень Арсієро і багато інших укріплених місцевостей, про які подрібно згадують звіти з послідного тижня. Незвичайно гориста околиця, здавна сильно укріплена Італійцями, котрі в посліднім часі одержали багато тяжких англійських гармат, не позваляє розвинути ся як слід нашій боевій силі, яка на кождім кроці мусить поборювати майже непоборимі перешкоди. Мимо всего однак дальші успіхи є дуже слідні, на що вказує хочби та обставина, що в перших пяти днях червня с. р. наші війська забрали в полон девять тисячів сімсот Італійців, між ними 184 офіцерів та здобули 5 нових гармат і 13 машинових крісів.

На Балкані.

Замітних подій ту нема. Над долішною Воюсою коло Вальони в полудневій Альбанії незначні перепалки між нашими військами і Італійцями. В Македонії тільки бої пагруль. Під Дарданелями, як звичайно, спокій.

На заході.

Битви коло Верден, над Мозою з Французами та у Фляндрії з Англійцями тривають дальше. Французькі і англійські приступи розбивають ся в огні німецької артилерії і машинових крісів німецької піхоти. Німці не тільки задержують свої становища, але здобувають ворожі, хоч вправді їх поступи ідуть тільки поволи.

На азійським фронтах.

На значнім відтинку кавказького фронту Турки перейшли до офензивы і викинули Москалів з зад. Офензиву на європейських фронтах слідно і тугки, бо кождій стороні залежить на тім, щоби приковати до місця як найбільше ворожих сил. — В Мезопотамії не стало ся нічого замітного.

Низше подаємо звіти австро-угорського і німецького генерального штабу за час від 31. мая до 6. червня включно.

Звіти австро-угорського генерального штабу.

Війна з Росією.

(31/5). Збільшена боева чинність на бесарабським фронті і на Волині триває дальше.

(1/6). Наші становища на Волині стояли вчера знов під огнем неприятельської артилерії. В ночи були кілька разів завзяті перепалки на переднім полі. Також на бесарабським фронті йде неприятельська діяльність.

(2/6). Артилерійські боротьби на бесарабським і волинським фронті місцями були дуже сильні. Також над Іквою неприятель вчера був дуже діяльний.

(3/6). На бесарабським фронті й на Волині йдуть далі гарматні бої з незменшеним завзятем. В окремих місцях відперто також московські атаки піхоти.

(4/6). Неприятель нині рано почав сильну артилерійську діяльність проти цілого північно східного фронту. Над Дністром, над долішною Стрипою, на північний захід від Тернополя і на Волині скріпив ся огонь московських гармат до великої сили. Армія генерала полковника архикнязя Йосифа Фердинанда під Олексю, на фронті довгим 25 кілометрів остає в московським огні без перерви.

Московський наступ над Дністром, довершений при помочи газізі, проминув без шкоди для нас. Всюди появляють ся признаки недалекого атак піхоти.

(5/6). Дожиданий від довшого часу атак московських полуднево західних військ розпочав ся. На цілім фронті між Прутом і колином Стиру, коло Колків розгоріла ся велика боротьба. Коло Вікна йде завзята боротьба за посідане наших найбільш наперед висуне-

них становищ. На північний захід від Тернополя вдалося невипустити вдерти ся хвилево в окремих місцях до наших ровів. Протинаступ викинув його. З обох сторін Козлова на захід від Тернополя вдалося невипустити вдерти ся хвилево в окремих місцях до наших ровів. Протинаступ викинув його. З обох сторін Козлова на захід від Тернополя розбилися московські наступи перед нашими перешкодами, коло Ново-Олексинця і на північний захід від Дубна вже в наших огнях артилерії. Також коло Сапанова й Олики йдуть завзяті бої. На полудневий захід від Луцка зустріли ми неприятельського летуна.

(6/6). Битви на північному сході ведуться далі на цілм фронті довготи 350 км. з однаковим зав'язкам. На північ від Вікна вчора по тяжких боїв при змінній ході уступили наші війська зі знищеними стрілами перших становищ на лінії, пригтовлену 5 км. далі на полудне. Коло Язлівця над долішною Стрипоєю неприятель нині рано по сильнім артилерійським підготовленню рушив до атаки. Всюди його відперто, місцями в боротьбі зблизка. На захід від Теробовлі в тім самім часі зломано сильний московський атак озем наших гармат. На захід і північний захід від Тернополя йшли також завзяті бої. Де неприятель осягав хвилеві користі, там зараз знов його відперто. Перед фронтом одного з батальйонів лежить 300 московських трупів. Також під Сапановом численні наступи неприятели не осягнули сущного успіху. Між Млиновом над Іквою й областю на захід від Олики, де Москалі все дістають підмогу, як доси так і далі ведуться завзяті бої.

Війна з Італією.

(31/5). Сили, які оперують під командою його Цісарської і Королівської Високости архикнязя Евгена від сторони Тироля заняли Асіаго і Арсієро.

В області на північний схід від Асіаго війська наші зігнали неприятели з Галліо і добули приступом його становища на горбах на північ від тої місцевости.

Монте Бальдо і Монте Фіара є в наших руках.

На захід від Асіаго фронт наш є одинотайний на полудне від провалу Асса аж до добутого форту Пунта Корбін.

Сили, які посунулися за потік Посіна, добули Монте Пріафора.

Нозі розлучливі зусилля Італійців відобрана нам становища на полудне від Беттале остали даремними.

Протягом пів місяця від початку нашого атаки піймано 30.388 Італійців, в тім числі 694 офіцирів і добуто 299 гармат.

Нині рано кілька наших гідроплянів обкинуло бомбами дворець і військові заведення в Сан Джорджіо ді Негара. Зауважено що 4 бомби вцілили в дворець.

(1/6). Наші війська, що поступають наперед й області Ассіяго, дійшли до хутора Мандрієльє. Переступлено дорогу на схід від Монте Фіара і Монте Бальдо. На схід від Арсієро здобуто Монте Ченджію, як також горби на полудне від Кавз і Тресче. Полонено 900 Італійців, між ними 15 офіцирів, здобуто 3 машинні кріси. Коло самог Арсієро вступили наші війська на беріг Посіни і відперли протинаступ Італійців. Подібно розбилися неприятельські атаки на становища наших краєвих стрільців коло Кієсса (в долині Бранд) і на схід від Пас о Буольє. Перешукане області атаки виказало побільшене зголошеної вчора добичі на 313 гармат. Решта нашої добичі, разом взятої, не є ще зовсім установлена. Доси відставлено 148 машинових крісів, 22 метавки мін, 6 автомобілів, 600 роверів, дуже великі скількості муніції, в тім 223 найтяжших бомб.

(2/6) На схід від Мендрієле наші війська дійшли до граничного кута. В області Арсієро добули Монте Барко. На схід від Монте Ченніє усадовили ся тепер також на полудне від місцевости Фузіме і Посіна на полудневій березі Посіна.

(3/6). Наші війська відперли сильний атак і кілька слабших виступів Італійців проти Монте Барке. Розбилися також кількарізові атаки неприятели на наші становища коло граничного кута на схід від хутора Мандрієльє.

(4/6). Мимо того, що Італійці на головнім гірським поясі, на полудне від долини Посіни і перед нашим фронтом Монте-Чендоріо Асіаго ставлять упертий опір значними силами, наші війська наближаються до неприятельських становищ. На схід від Монте Чендоріо добула вона досить терену. Місцевість Цесуса положена вже в нашім фронті. Там де неприятель підприняв протинаступ, всюди його відперто.

У вчерашнім дни полонено 5.600 бранців, в тім 78 офіцирів, добуто 3 гармати, 11 машинових крісів й 126 коний.

(5/6). В області на захід від долини Астіко була вчора боева діяльність загально слаба. На полудне від Посіни взяли наші війська сильну точку опори й відперли кількарізові проби Італійців відзискати її. На схід від долини Астіко наша боева група взяла приступом на схід від Арсієро, ще Монте Паночіо (на схід від Монте Барко) і панує тепер над Валь Канеджія. Проти нашого фронту на полудне від граничного кута звернуло ся знов кілька атаків, які всі відперто.

На фронті Побережя неприятельська артилерія стріляла більше ніж звичайно. В відтинку Добердо були діяльні відділи неприятельської піхоти, з якої випадками ми легко дали собі раду.

(6/6). Ескадра гідроплянів заатакувала вчора в нощі залізничні урядження в Санта Донна ді Піаво над Лівбидою і в Лятізана. Наші сухопутні летуни обкинули численно бомбами дворці в Вероні, Аля і Віченца.

Від початку сього місяця полонено над 9700 Італійців, в тім 184 офіцирів, а також здобуто 13 машинових карабінів і 5 гармат.

Війна на Балкані.

(31/5) На північ від горішної Воюси наші війська зігнали декілька італійських стеж. Положене не змінило ся.

(1/6). Не було ніяких особливих подій.

(2/6). На лівім березі середньої Воюси на схід від Вальони розбили ми італійський відділ. Над долішною Воюсою боротьби стеж.

(3/6). Сулокій.

(4/6). Над долішною Воюсою наш гарматний огонь розбив італійські відділи.

(5/6). Супокій.

(6/6). Супокій.

Звіти німецького генерального штабу.

На сході.

(31/5). Не стало ся нічого особливого.

(1/6). Без зміни.

(2/6). Удачна німецька вивідна виправа на фронті на полудне від Сморгоня принесла кілька тузинів полонених. На полудневий схід від озера Дрисвіті знищено оборонними гарматами московський літак.

(3/6). Крім боїв патруль не було ніяких подій.

(4/6). Не було нічого важного.

(5/6). Нічого нового.

(6/6). Не зайшло нічого особливого.

На полудневім сході.

(31/5). Не стало ся нічого особливого.

(1/6). Слабий неприятельський атак коло полудневого закінчення озера Дойран відперто. Коло Бресту (на північний схід від озера) полонено Сербів в англійських уніформах.

(2/6). Нічого нового.

(3/6). Крім боїв патруль не було ніяких подій.

(4/6). Не було нічого важного.

(5/6). Нічого нового.

(6/6). Не зайшло нічого особливого.

На заході.

(31/5). Неприятельські торпедові човни,

які наблизилися до побережя, зігнано гарматним огнем.

Значна боева діяльність між каналом Ля Бассе і Арра тягне ся далі.

Виправи німецьких патруль коло Ньюшяпель і на північний схід від тої місцевости були успішні. Полонено 38 Англійців, між ними одного офіцира, і здобуто один машинний кріс.

На ліві від Мози очистили ми від неприятели плоти й корчі на полудне від села Кімієр, при чім полонили ми 3 офіцирів і 88 жовнірів.

В атаку 29. с. м. здобули ми в ліску Корет вмуровану там корабельну гармату, 18 машинових карабінів і кілька метавок мін, як також багато иншого матеріалу.

По обох берегах Мози діяльність артилерії була дуже значна.

(1/6). На північ і полудне від Ленс панувала також вчора дуже оживлена діяльність артилерії.

По лівій стороні Мози визели Французи вчора вечером значні сили до атаки на Мертаого Чоловіка і на горб Корет. На полудневім стоці Мертвого Чоловіка вдалося їм усадовити ся в нашім найбільш наперед висуненім рові на просторі 400 метрів. Зрештою відперто кількарізові зусилля неприятели серед найтяжших втрат. На право від Мози йшли далі бої артилерії.

На схід від Обертент німецький вивідний відділ впав до французького становища широкого 350 м. і глибокого коло 300 м. і вернув з полоненими й добичею.

В воздушній боротьбі зустрілено англійський самолет на захід від Камбре. Офіцирів що були на нім, ранених полонено.

Французський звіт з 29. мая, 3. год. по полудни каже, що 28. мая 5 німецьких самолетів знищено огнем французьких оборонних гармат. Від довшого часу не займаємо ся вже простованєм неприятельських звітів, одначе, коли ходять о справність молодого летничого оружя, можемо що-до сего випадку зауважити, що ані назаного дня, ані взагалі ми нувшого тижня не був скинений ніякий німецький самолет наслідком діяльності неприятели.

(2/6). По сильнім зміцненню свого артилерійського огню і по підготованих розсадженнях пішли до наступу великі англійські сили вчора вечером на захід і полудневий захід від Жіванші. Їх відкинено в боротьбі зблизка, на скільки вже від змикаючого огню не мусли завернути з великими стратами. На західнім березі Мози пішли Французи знов до наступу, одначе не мали ніякого успіху. На схід від Мози атакували наші відділи ліс Каєт і рови, які припирають до него з обох сторін. Ворожий протинаступ, устроєний з великими силами нині рано на полудневий захід від ставу Во не вдався. Доси полонено 76 офіцирів і над 2.000 жовнірів, здобуто три гармати і що найменше 23 машинні кріси.

На полудневий захід від Ліль англійський самолет з залогою дістав ся неушкоджений в наші руки. В воздушній боротьбі скинено французький літак над Марр, а крім того в області наших ліній один літак над Во і один на захід від Мерхінген. Поданий у вчерашнім звіті англійський літак, зустрілений на захід від Комбре, є четвертим з ряду який зістрілив поручник Мульцер.

(3/6). Вчора в полудне віртемберські полки здобули приступом хребет горбів на полудневий схід від Ціллебеке. (на полудневий схід від Іперн) і англійські становища, що лежали за тим хребтом. Полонено одного легко раненого генерала, одного полковника, 13 инших офіцирів, 350 неранених і 168 ранених жовнірів англійських. Число поневоленних є мале, бо оборонці мали особливо тяжкі кроваві втрати, а крім того части залогі втекли зі становища і можна їм було досягнути тільки нашим огнем. Протинаступи, які почали ся в нощі, легко відперто.

На північ від Арра і в околиці Альбер веде ся далі боротьба артилерії.

В Шампанії на полудне від Ріпон привели наші вивідники в малого підприємства 200 полонених Французів.

На захід від Мози поборювано неприятелиські батерії й фортифікаційні урядження з замітним успіхом. На схід від Мози понесли Французи дальше поранене. В ранніх го-

ші партії. В тій відбудові не може бути полишена Україна. Українське питання є важне не лиш для Росії; воно інтересує правлячі круги Австро-Угорщини, Німеччини, Румунії, Болгарії. І інші держави, головню Франція, Італія, Англія повинні зайняти ся тим питанням, бо воно відноситься й до них посередню або безпосередню. Україна не представляє для Англії небезпеки, і по тій причині повинна вона ближше розслідувати її положення та поперти слушні домагання на мировім з'їзді (конгресі).

Відзначення українських січових стрільців і українських буковинських добровольців. За хоробре поведене супроти ворога одержав найвище похвальне призначення старший четар українських січових стрільців Андрій Мельник. Срібну медалью хоробрости першої степені одержали українські буковинські добровольці: вістун Матій Танасійчук (згинув) і десятник Гетеш Петро. Срібну медалью хоробрости другої степені одержали українські січові стрільці: старший четар прикіноті українських січових стрільців Роман Камінський, підхорунжі: Михайло Мінчак, Федь Микуляк і Трофим Янів; українські буковинські добровольці: десятники: Іван Кисетиця, Степан Ігнатюк, Еміль Розвадовський; вістун: Петро Габур, Матій Химчинський, Танасій Александрук, Андрій Козмацький, Василь Скіпор і Пилип Москалюк; стрільці: Трифон Бойчук, Лукин Кознюк, Танасій Граб, Олекса Ігнатюк, Іван Углюк. Бронзову медалью хоробрости одержали українські січові стрільці: підхорунжий Осип Данківський, підфіцери: Василь Беньковський, Семен Лісович, Михайло Кривошинський, стрільці: Дмитро Гаврилюк, Гнат Бандурка, Степан Григорул, Іван Гнідий, Гриць Варшона, Дмитро Микитюк, Михайло Ляшевич і Антін Пуцалівський; українські буковинські добровольці: вістун Юрій Мартишук, роєві Онисим Шетрюк; Іван Алькман, Дмитро Іватра, Василь Мороз; стрільці: Яким Ігнатюк, Степан Пердей, Федір Моцко, Олекса Гацпар, Степан Литрофан, Онуфрій Пурщега, Дмитро Зюб, Дмитро Потюк, Іван Томюк, Іван Бойчук, Дмитро Кречун, Самуїл Копель, Іван Матіяс, Федір Хашук, Микола Бубрек, Іван Юрбаш, Федір Троецький, Юрій Нестор, Семен Яковійчук.

Підвисшене причинків для дітей тих, які служать у війську. Дня 11. мая с. р. вийшов цісарський розпорядок, який змінює параграф 4. закона з 4. грудня 1912 р. про причинки для родин резервистів, ополченців і т. д. о стільки, що діти нисше вісьмох літ будуть тепер побирати замість 50 процент (38 сот.), 70 процент причинку (57 сот.) денно на удержане а також 75 процент причинку на мешкане. Полекші ті будуть признавані тільки в тих случаях коли дотична родина мешкає у винаймленім мешканю і коли повний причинок побирать тільки три члени родини. До того видало правительство причинковим комісіям припоручене щоби: 1) признавали причинки дітям, які уродили ся по смерті або загибелі покликаного до військової служби; 2) підвисшували причинок до повної висоти дітям, які по смерті або загибелі покликаного дійшли до осьмого року життя; 3) по смерті або загибелі покликаного признавали причинки родинам, які не побирали причинків, тому, що покликаний одержував давню платню і користував ся вільним мешканєм. Виплата підвисшених причинків належить ся управненим з днем з днем 13. мая с. р.

В справі продажі ґрунтів. Ц. і к. 1. корпусна команда видала такий розказ: Дійшло до вдомости, що безсовісні спекулянти використовують непердність сільського населення і намовляють до дешевої продажі ґрунту, який нібито через війну втратив на вартости. Треба повчати жовнірів, що ґрунт тепер власне подорожив і нехай жовніри остерезуть своїх кравчків перед продажою ґрунтів а проти спекулянтів нехай вносять карні донесення до суду або жандармерії.

В справі дзвонів повідомляють урядово: Коли вийшов ключ до народу, щоби не потрібні предмети з металю віддавати до міністерства війни на перероблене їх на артилерійні цілі, католицькі владики заявили зараз свою готовість полишити військовій управі церковні дзвони. На підставі пороблених списів зачне ся тепер забирање церковних дзвонів; військова управа платить за кожний кільограм по 4 корони. Разом оставить ся

кождій церкві третину дзвонів; дзвони, котрі походять з часу перед 1800 роком, виключає ні від віддана.

Приїзд інвалідів-Українців з московської неволі. Дня 29. мая приїхав до резервового шпиталю в Ляйтмеріц в Чехії 167 австро-угорських жовнірів, а між ними отсі Українці: Осип Кресень з 40 п. п. 7 комп., Микола Ленчук з 19 п. п. 2 комп., Іван Огап з 40 п. п., Дмитро Ільків з 58 п. п. 9 комп., Осип Арисяк з 32 п. п. 14 комп., Павло Павлів з 80 п. п. 11 комп., Дмитро Боднаренко з 36 п. п. 2 комп., Микола Сидор з 14 багаліону стрільців, Ефрем Гадема з 15 п. п. 1 комп. Франц Прожигайло з 53 п. п. 2 комп., Іван Малечук з 19 п. п. 5 комп., Дмитро Белей з 2 п. п. 26 комп., Білецький з 19 п. п. 5 комп. Юрій Петрашук з 22 п. п. 6 комп., Станіслав Віцінський з 35 п. п. 12 комп., Онуфрій Кучера з 13 баталіону стрільців 2 комп., Василько Маливецький з 18 п. п., 11 комп., Василь Симоняк з 45 п. п. 2 комп., Онуфрій Горбачук з 12 п. п. гонведів 17 комп., Петро Декет з 12 п. п. гонведів 8 комп. і цивільний Іван Кахній уроджений в Білчи дрогобицького повіту. До того вернули ще отсі інваліди, означені в списі як Польяки: Онуфрій Чек з 22 п. п. 4 комп. О. ит Вацек з пелку загального ополчен. Іван Курабек з 56 п. п. 10 комп., Андрій Мечак з полку загального ополченя 33 комп. Іван Борович з 17 п. п. 10 комп., Володислав Бартман з 40 п. п. 13 комп., Тома Прус з 34 п. п. 12 комп., Антін Пашкевський з 30 п. п. 3 комп., Тесфіль Ксьонжек з 13 п. п. 16 комп., Іван Косіньський з полку загального ополченя 7 комп., Карло Кочіна з 10 п. п. 6 комп., Сильвестер Павловський з 90 п. п. 14 комп., Павло Вєсич гонвед з 7 п. п. 7 комп. та цивільний Осип Конопанський уроджений в Грабівци тернопільського повіту.

Шістьдесяті уродини начального вождя ц. і к. оружних сил полевого маршалка архикнязя Фридриха обходить нетільки армія, а й загал людности Австро-Угорщини, складаючи щирі бажаня дальших успіхів достойному Вождю. З усіх сторін монархії доносять про обходи в честь начального вождя і про вислови пошани і симпатії для його особи. Між ин. також іменем Львова вислав привітну депешу прав. комісар Грабовський. На депешу сю вже наспіла дуже ласкава відповідь арх. Фридриха.

Хрестини на цісарськім дворі. Хрестини четвертої дитини нашого наслідника престоло архикнязя Карла Франца Йосифа і архикнягині Зити відбули ся в четвер дня 8. с. м. о годині 3. пополудни в комнаті Марії Тереси в Шенбруні. Акту хрестин довершив кардинал архієпископ д-р Піфль. Наслідник престоло архикнязь Карло Франц Йосиф має тепер дві доньки і двоє синів.

Смерть лорда Кіченера. Начальник англійського воєнного уряду лорд Кіченер, один з провідників воєнної партії в Англії, котрий пхнув Англію до світової війни, потонув в Північнім морі на захід від островів Оркней разом з англійським воєнним кораблем Hampshire (Ампшір), котрий наїхав на морську міну, або був поцілений німецькою торпедою. Кіченер їхав до Петрограду на запросини ц-ря Миколи II, щоби обговорити з ним теперішнє положенє. Смерть Кіченера в великим нещастем для Англії, яку обходять як народну жалобу.

Смерть Юаншікая. Президент китайської республіки Юаншікай, що хотів недавно стати китайським цісарем, помер дня 5. червня с. р.

Намісник бар. Діллер у Львові. Дня 24. мая с. р. приїхав до Львова намісник барон Діллер, якому товаришили: рйтмайстер граф Шафготш, надпорунник барон Турковіц та цивільний адютант намісника комісар Соблевський. Декілька годин пізнійше явили ся у намісниківській палаті командант міста генерал майор Рімль, граф Лямезан і директор поліції радник прав. Райлендер. Намісник перед приїздом до Львова оглянув кілька повітів західної Галичини, був теж в Дрогобичі, Самборі і Стрию. Додержуючи своєї обітницї, яку дав підчас послїднього свого побуту у Львові, остав намісник у Львові до кінця сего місяця і пораджував ся з ріжними людьми про краєві справи.

Про наших бранців в Росії. Від наших бранців в Росії, що перебувають на Сибірі не приходять в послїдних часах ніякі відо-

мости. Нехай одначе тим їх родини не трігокать ся: дуже багато воєнних бранців тепер перевозять ся зі Сибіри в європейську Росію до рільничих праць. Тому що подорож великими просторами азійської Росії довго триває, немож вислати ніякої вісти перед приїздом на нове місце побуту.

З Українського Парляментарного Клубу. Український Парляментарний Клуб відбув дня 23. мая під проводом голови д-ра Костя Левицького щодневне засіданє, на котрім, в дальшій виконаню ухвали Клубу з дня 9. мая с. р. про пожадане зєдиненє українського парляментарного заступництва на внесене віцепрезидента Романчука рішено дати почин до основаня одноцілої українського парляментарного заступництва і в тій цілі порозуміти ся з іншими парляментарними українськими групами. До переведеня сего рішеня зістали упрощені д-ра Костя Левицького і Романчука з Клубу як також радника двору Горбачевського з Праги як члена палати панів, котрі мають починити кроки для скликаня спільного засіданя усіх українських парляментарних послів і членів палати панів. Рішене се в нічїм не нарушує істнованя Загальної Української Ради а всі відмінні поголоски поширені в тій справі пресою є безосновні. Опісля голова д-р Кость Левицький складає справозданє із заходів в справі відбудови краю як також в інших важних справах.

Вістка від б. посла адв. д-ра Стахури з Росії. Судія Евген Коляджин в Долинї одержав від українського адвоката з Самбора д-ра Данила Стахури, котрого вивезли Москалі, на дни 20. мая с. р. картку слїдуючого змісту: Симбірск 313—18/3 1916, ул. Мартинова ч. 64. Любий Друже! Я вже раз з Буинска до Вас писав, та відповіді не дістав. Видко, або моя картка до Вас не дїйшла, або Ваша відповідь до мене. Від 22. вересня я дістав ся до губернського міста Симбірська і живу тут в здоровлю, та в можливім гараздї разом з станіславськими священниками. Місячно видаю на удержанє 30 рублів. На те маю 10 рубів з американського консуляту, а 20 руб. треба доложити зі свєго Бог батько! З Вашого повіту є тут слїдуючі: 1) Мих. Ніколяк, учит. з Брошнева, 2) Михайло Кузьмич з Грабова, живуть в Буинску почта в місци, 3) Василь Возняк, 4) Мих. Коповус, 5) Мих. Рибчак, 6) Мих. Сагайдак Михайла, 7) Мих. Сагайдак Миколи — всі з Сваричова, 8) Мих. Рибак з Струтна вижн. і 9) Микола Яцишин, хорий на умі в Над'єва. Всі вони здорові і якось при помочи Бога дожили. Цїлю Вас і Стефцю та Вашу малу. Данило.

Ширіть „Свободу“!

НАДІСЛАНО.

АДВОКАТ

Др. Антін Горбачевський

переніс канцелярію з Чорткова до Дрогобича і веде її в домі „Народного Дому“, при вул. Стрийській, 1. поверх.

Директор „Народної Лічниці“ у Львові

Др. Евген Озаркевич

приймає хорих,

ул. Підвале ч. 7.

Дім „Дністра“.

Станція електричного трамваю коло хати.

